

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
omtrent het wets-ontwerp tot verleening van eenen naderen
termijn aan M. E. F. L. von Schauroth tot vervulling der
voorwaarden, gesteld bij art. 9 der wet van den 28sten Julij
1850 (Staatsblad n°. 44).

Men heeft op dit ontwerp van wet geene aanmerkingen gemaakt.

Aldus vastgesteld bij de Commissie van Rapporteurs, den 26sten
Junij 1865

VAN EYSINGA.
JOOST VAN VOLLENHOVEN.
CREMERS.
TAETS VAN AMERONGEN.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het wets-ontwerp houdende vaststelling der tariven van
in-, uit- en doorvoer in Nederlandsch Indie.

1. Bij de overweging van dit wets-ontwerp in de afdeelingen der Eerste Kamer, waaraan door 26 leden werd deel genomen, gaf de groote meerderheid te kennen, dat zij met genoegen had ontwaard, dat de Regering, uitgaande van vrijgevege beginselen, zich toch bij deze eerste regeling der tariefwetgeving van Nederlandsch Indie had onthouden van maatregelen voor te stellen, die met te groote snelheid hare beginselen in toepassing zouden hebben gebragt. Die meerderheid was met den Minister van Kolonien van oordeel, dat, op dit oogenblik, billijkerwijze niet meer mag worden verlangd dan eene wet van transitie, gelijk deze. Want de toestand, welke thans en reeds sedert te langen tijd bestaat, maakt in de eerste plaats verbetering noodzakelijk en laat ten andere niet toe, dat er plotseling uit het stelsel van bescherming getreden worde in een zuiver stelsel van fiscale regten, nog veel minder in dat van algeheele handelsvrijheid. Om die reden keurde men den gloojenden overgang goed, waarbij heffing van regten alleen ten behoeve van de schatkist wel op den voorgrond staat, maar tevens ook het stelsel van bescherming nog niet geheel wordt losgelaten. Op die wijze zullen handel, scheepvaart en nijverheid zich kunnen voorbereiden tot de vrije mededinging, binnen een zeker vooraf bekend tijdperk; terwijl 's Rijks schatkist in Indie inmiddels niet aan eene te groote wisseling van inkomsten, voor zooverre die althans uit de in- en uitgaande regten voortspruiten, zal worden blootgesteld. Reeds dadelijk zal dit groote voordeel worden verkregen, dat deze ééne wet helderheid en licht in de tariefwetgeving van Indie zal stellen, in plaats van de onzekerheid, de wanorde en de duisternis, welke een tal van verordeningen daarin gebragt had; terwijl bij eene latere herziening, als daarvoor het aangewezen tijdpunt zal zijn aangebroken, weder meer milde beginselen van handelswetgeving in toepassing zullen kunnen gebragt worden. Aangenaam was het dan ook aan vele leden geweest, op te merken den weêrstand, welchen de Minister geboden heeft tegen elken aandrang, zoowel van hen die minder snel, als van hen die sneller in dit zoo teedere vraagstuk wilden voortschrijden.

2. Slechts eene kleine minderheid was met de meerderheid niet geheel eenstemmig. Deze had gaarne gezien dat de Regering eene schrede verder ware gegaan, inzonderheid ten opzichte van de differentieel inkomende regten. Zij beschouwde de differentieel regten als altijd en overal nadeelig, omdat op den duur de artikelen van invoer, welke daarvan genot hebben, door dit middel toch nooit aan den consument goedkoper worden geleverd dan die, welke met hooger regt zijn belast. Het differentieel regt roept alzoo niet eene voordeelige concurrentie in het leven van het Nederlandsche fabricaat tegenover een duurder buitenlandsch fabricaat; zij heft slechts eene algemeen hogere belasting van de consumenten ten bate van eenige fabrikanten. Intusschen erkende ook deze minderheid, dat het uit deze wet blijkt, dat de Regering naar een einddoel streeft, dat meer overeenkomstig zal zijn met de vrijgevege beginselen, welke zij voorop heeft gesteld. Die leden wilden om die reden dan ook zich niet tegen het wets-ontwerp verzetten; maar zouden integendeel in afwachting der vastgestelde herziening daarbij berusten.

3. Eenige leden eener afdeeling zouden liever gezien hebben, dat het tarief geldend had kunnen zijn voor geheel Neêrlandsch Oost-Indie. Zij toch wilden Neêrlandsch Indie liever beschouwd

hebben als een geheel, en als zoodanig aan ééne tariefwetgeving onderworpen. Krachtens de voorgedragen artt. 6 en 10 zullen echter niet onaanzienlijke gedeelten van den Archipel niet aan dit tarief zijn onderworpen. Deze leden, hoewel zij kennis genomen hadden van hetgeen over dit punt door den Minister was gezegd bij de beraadslaging in de andere Kamer, vreesden, ook met het oog op vreemde handelaren, en op den invloed door dezen in sommige gewesten welligt uit te oefenen, dat uit dien ongelijkmatigen toestand nadeelige gevolgen zouden kunnen voortspruiten; meer bijzonder vroegen zij, welke redenen er bestaan voor het voorbehoud betreffende de Wester- en Zuider- en Ooster-afdeelingen van Borneo, hetwelk in de laatste alinea van art. 10 wordt aangetroffen.

4. Bij sommige leden vond de vrijstelling, in art. 2, 4de alin. aan regalen toegekend, bezwaar; zij zagen daarin aanleiding tot velerlei misbruiken; anderen deden de vraag, daarmede in verband, tot hoe verre de grens, binnen welke de regalen beperkt zijn, zich uitstrekt.

5. Eenige leden zouden de voorkeur gegeven hebben aan de lezing van het slotartikel, zoo als dat in het gewijzigd ontwerp door de Regering was voorgesteld. Daarin toch stond oorspronkelijk, dat de wet zal worden herzien vóór den 1sten Januarij 1872; terwijl in het tegenwoordige ontwerp geschreven staat: „zij blijft van kracht.” Die leden vroegen, of uit deze laatste redactie het gevaar niet zou kunnen ontstaan dat, indien door eenig niet te voorzien toeval de herziening vóór 1 Januarij 1872 achterwege ware gebleven, er voor Neêrlandsch Indie geen tarief zou bestaan, dat kracht van wet zou hebben.

Nadat deze bedenkingen aan de Regering waren medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

„1. Het standpunt, waarop de groote meerderheid der leden, die in de afdeelingen der Eerste Kamer aan dit onderzoek deel namen, zich wel heeft willen plaatsen, was ook door de Regering ingenomen bij het ontwerpen der voordragt. De Minister stelt er hoogen prijs op, in het hem toegezonden staatsstuk het bewijs te hebben mogen ontvangen van onvoorwaardelijke goedkeuring der rigting, die hij meende in de gegeven omstandigheden te moeten volgen. Bij erkenning der groote gebreken, aan den tegenwoordigen toestand eigen; bij waardering der beginselen waarnaar hervorming moet plaats hebben, en bij de zorg voor verschillende belangen, waarop het oog was te houden, gold het inderdaad eene moeilijke vraag, tot hoe ver ditmaal op den weg van verbetering kon worden voortgeschreden, zonder te kort te doen aan de eischen van een voorzigtig beleid. De wijze van aanneming van het wets-ontwerp door den anderen tak der wetgevende magt en de volkomen instemming, waarvan der Regering ook nu mag blijken, draagt niet weinig bij tot versterking van het bewustzijn, dat het werkelijk gelukt is, den gewichtigen stap met juistheid te bepalen. En de indruk van het verwijt, als of de Regering zich zou hebben schuldig gemaakt aan verzaking der beginselen, door haar zelve aangeprezen en verdedigd, is door die herhaalde ervaring ten eenen male weggenomen.

2. Even als de kleine minderheid, die zich niet geheel bevredigd toonde, had de Regering wel gewenscht, reeds nu verder te kunnen gaan op den weg van hervorming. Zij deelt in het afkeurend oordeel, zoo te regt op nieuw uitgesproken over het stelsel van beschermende regten, en beschouwt dan ook het aangeboden ontwerp als de meest zekere voorbereiding om de Indische tariefsbepaling nader te ontdoen van elken, daarin nu nog gedeeltelijk toe te laten invloed van verouderde begrippen.

3. Had men zich van bestaande toestanden kunnen losmaken, het zou dan ongetwijfeld de voorkeur hebben verdiend, één tarief voor alle deelen van Nederlandsch Indie in werking te brengen. Met den geest, waarvan deze herziening uitgaat, ware het evenwel niet te rijmen geweest, een differentieel tarief toe te passen in gewesten, waar verschil van regten tot nog toe onbekend bleef. Evenmin gedooft de vrijgevege gezindheid, die het ontwerp beheerscht, de heffing van regten in te voeren in gedeelten van den Archipel, die daarvan thans zijn verschoond.

Nadeelige gevolgen, die uit den ongelijkmatigen toestand zouden kunnen voortvloeijen, zullen, naar de Regering zich vleit, door de overige voorschriften van het wets-ontwerp — bijzonder door art. 2, 3°. — worden verhoed. Ook heeft de ondervinding niet

geleerd, dat onze vrijhavens in Nederlandsch Indie te zeer aan invloed van vreemden zijn blootgesteld.

Omtrent de behandeling der Wester- en der Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo wordt nog een voorstel van de Indische Regering te gemoet gezien. Slechts in ééne der beide residentien worden nu regten geheven, en men was bij de indiening der voordragt onzeker, of die ongelijkheid het best ware op te heffen door in de beide gewesten het tarief in te voeren, dan wel door zoowel de Zuider- en Ooster- als de Wester-afdeeling te begrijpen onder die gedeelten, waar geen regten worden geheven van wege het Nederlandsch-Indisch Bestuur.

4. Regalen zullen slechts dan vrij van regten worden ingevoerd, wanneer die worden aangebragt door reizigers. Wierd die vrijdom misbruikt en bleek, ter voorkoming, een nader voorschrift noodig te zijn, de Gouverneur-Generaal zal dan niet in gebreke blijven, krachtens de hem in art. 11 te verleenende bevoegdheid, in het bezwaar te voorzien.

5. Naar den ondergeteekende toeschijnt, is de nieuwe lezing van het slotartikel niet aan grooter bedenking onderhevig dan de oorspronkelijke. Toen de Regering voorstelde, in de wet eene verplichte herziening vóór den 1sten Januarij 1872 voor te schrijven, deed zij dit met het stellige voornemen, tijdig maatregelen te nemen opdat een voorstel ter herziening met dat tijdstip niet slechts aanhangig gemaakt, maar ook tot wet verheven kunne zijn. Mogt intusschen tegen alle verwachting dit voornemen falen, en alzoo de gevreesde moeilijkheid ontstaan, dan zou eene binnen weinige dagen tot stand te brengen wet tot verlenging van den bepaalden termijn het middel zijn tot herstel.

's Gravenhage, 27 Junij 1865.

De Minister van Kolonien,

I. D. FRANSEN VAN DE PUTTE".

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend dit antwoord te zamen met de aanmerkingen der afdeelingen aan de Vergadering te moeten mededeelen.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 27sten Junij 1865.

VAN EYSINGA.
JOOST VAN VOLLENHOVEN.
CREMERS.
BLANKENHEYM.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
*omtrent het wets-ontwerp houdende nadere bepalingen nopens
den accijns op het gedistilleerd.*

Bij het onderzoek in de afdeelingen zijn geene bedenkingen tegen dit wets-ontwerp gerezen.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 27sten Junij 1865.

SMIT.
VAN SASSE VAN YSSELT.
DE VOS VAN STEENWIJK.
BLANKENHEYM.